

İnternet üzerinden yapılan satışlarda bedelsiz fatura düzenlenmesi ve KDV boyutu.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.01-2010/KDV-4/14001-59-122831
Tarih	19.04.2017

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84974990-2010/KDV-4/14001-59-122831 19.04.2017

Konu : İnternet üzerinden yapılan satışlarda bedelsiz fatura düzenlenmesi ve KDV boyutu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, firmanızın internet üzerinden ihale yoluyla satış yaptığı ifade edilerek yapılan kontör (tık) satışları ile mal satışlarına ilişkin olarak yapılan işlemlerin KDV Kanunu, fatura düzeni ve Kurumlar Vergisi Kanunu açısından doğru olup olmadığı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

A-Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirme:

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde; "Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." denilmiş olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsikinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 229 uncu maddesinde de; "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." şeklinde tanımlanmış, 231/5 inci maddesinde; "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır." denilmiş, 232 nci maddesinde ise; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Şirketiniz tarafından verilen bahse konu özelge talep formundan; söz konusu sitenin bir alışveriş sitesi olduğu, sistem üzerinden satış ihalelerine katılmak için sisteme üye olmanın ve tık (kontör) satın almanın gerektiği, sisteme üye olan kişilerin tıklama yaparak katıldığı mal satış ihalesinin en son tıklama işlemini yapan üyeye sistem tarafından bırakıldığı, mal bedellerinin ihaleyi kazanan üyelere nakden ya da sahip olunan tık (kontör) miktarından mahsup edilerek tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Şirketiniz tarafından gerçekleştirilen gerek kontör (tık) satışının gerekse mal satışının (bedelli ya da bedelsiz) tevsiki açısından malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içerisinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Buna göre, şirketiniz tarafından ihaleye katılma hizmet (tıklama) bedeli ve mal satışına ilişkin olarak ileride mahsup edilmek üzere alınan avans niteliğindeki bedeller için fatura düzenlenmemesi, ancak ihale sırasındaki tıklama bedelleri ve satılan mal bedeli için fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

B-Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme :

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, Kanunun birinci maddesinde yazılı mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmış olup, ticari kazançta vergiyi doğuran olay tahakkuk esasına bağlanmıştır.

Kanunda yer alan düzenlemelere göre, kurum kazancı, ticari kazanç niteliği taşıdığı ve ticari kazanç gibi tespit edildiğinden elde etme yönünden tahakkuk esas geçerlidir. Gelir ve giderler tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilerek hâsılat, gelir ve karlar aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılır.

Tahakkuk; gelirin ve giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmesini ifade eder. Tahakkuk esasında, geliri doğuran muamelelerin eksiksiz olarak tekemmül etmiş olması, gelirin elde edilmiş sayılması için

yeterlidir. Diğer bir ifade ile tahakkuk esasında vergilendirme yapılabilmesi için, alacak hakkının doğmuş olması gerekir.

Buna göre, satış ihalelerine katılmak isteyen müşterileriniz tarafından, ihalelere girişlerde veya ürün bedellerinin ödenmesinde kullanılmak üzere önceden şirketinize yatırılan tutarların avans olarak değerlendirilmesi; bu avanslardan müşterilerin ihalelere girişlerinde veya satın aldıkları ürünlerin bedellerinin ödenmesinde kullanılan tutarların ilgili döneme ait kurum kazancınıza dahil edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, satış ihalelerine katılmak isteyen müşterileriniz tarafından yatırılan avanslardan, ihalelere girişlerde veya ürün bedeli ödenmesinde kullanılmayan ve müşterilerinizce geri alınmayarak şirketiniz bünyesinde kalan tutarların bulunması halinde bu tutarların da kurum kazancınıza dahil edilmesi gerektiği tabiidir.

C-Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme :

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

-10 uncu maddesinin (b) alt bendinde, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi halinde vergiyi doğuran olayın meydana geldiği,

-20 nci maddesinde, katma değer vergisi matrahının teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, alıcının ödediği veya borçlandığı para, mal ve diğer şekillerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre, internet üzerinden ihale yoluyla satış yaptığınız sitede, ihaleye katılmak için üyeler tarafından ödenen kontör (tık) bedelleri ile ihaleyi kazanan üyelerden nakden ya da sahip olunan kontör (tık) miktarından mahsup edilmek suretiyle tahsil edilen bedeller, vermiş olduğunuz hizmetin karşılığını teşkil ettiğinden bu bedeller üzerinden genel hükümler çerçevesinde KDV hesaplamanız gerekmektedir.

Öte yandan, ileri bir tarihte sitenizde yapılacak herhangi bir ihaleye katılmak üzere üyelerinizden

aldığınız kontör (tık) bedelleri, henüz bir teslim veya hizmet söz konusu olmadığından avans niteliği taşımaktadır. Avans olarak alınan söz konusu bedeller için fatura düzenlenmediği sürece KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak bu durumda, ihaleye katılınması veya yapılan ihalenin kazanılması sonrasında önceden kullanılan (avans olarak alınan) tık bedeli ile müşteriye yapılan ürün teslim bedelinin tamamı üzerinden KDV hesaplanacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026